

**Söderhamnspaddlarnas
Kanutguide**

Välkommen till spännande paddelvatten i Söderhamn!

Du håller en liten kanotguide i din hand. Med hjälp av den vill vi locka ut dig och dina kompisar till spännande utfärder på fjärdar, i vikar, på hav, på sjöar, längs åar och bäckar. Locka, javisst! Men vi vill även ge dig relevanta upplysningar om var du kan starta, var du kan paddla, var du kan tälta och inte minst vad du får chansen att uppleva när du paddlar hos oss.

Turförslagen försöker visa vilken karaktär respektive utfärd har; vilka naturupplevelser du kan förvänta dig, vilka historiska och kulturella sevärdheter du kommer att möta, ja till och med vilka myter och legender som kan finnas längs din tur.

Vi har försökt skapa en kanotguide som kan ge något åt alla; nybörjaren och den erfarne paddlaren. Du kan därför läsa vilka svårigheter och möjligheter som kan finnas på respektive tur; överfarter där du måste vara försiktig, platser som är lätta att landa vid,

säl- och fågelskyddsområden där du ska vara aktsam samt alternativ färdväg, så kallad Plan B.

Som du ser finns turförslagen beskrivna i text och bild samt med tillhörande kartbilder. Du kan dock inte navigera enbart efter guiden. Du måste förstås ha riktiga kartor (och kompass) med på utflykten. Fyra kartblad 1:50 000 täcker alla turer.

För kustdelen, från norr till söder, behöver du:

- Söderhamn I5 H SV
- Söderhamn I4 H NV
- Söderhamn I4 H SV

För sjöarna/åarna behöver du terrängkartan Kilafors 658.

Vi rekommenderar också att du gör ett besök vid någon av kommunens InfoPoints och www.visitsoderhamn.se, och hämtar mer information om Söderhamn. Särskilt tycker vi att du ska be att få "Sågverks-trampets" informationsblad med tillhörande karta.

Hur du utrustar dig och din farkost för kanotfärder kan du läsa i någon av de många och bra böcker som du kan hitta på biblioteket.

Vi som sammanställt denna kanotguide är medlemmar i Föreningen Söderhamns paddlarna. Många (ingen nämnd, ingen glömd) har bidragit med sina bästa turförslag. Leif Strandberg har sammanställt dessa och format de texter som du snart kan börja läsa.

Och vill du ha mer information om oss besöker du vår hemsida, www.laget.se/soderhamns-paddlarna eller Facebook, www.facebook.com/soderhamns-paddlarna.

Än en gång, välkommen till vår kanotguide och framförallt välkommen ut på alla fina paddelvatten som finns här längs Södra Norrlands kustland.

Reviderad upplaga våren 2022

*Karin Brolin, Leif Strandberg och Carina Säker
Söderhamns paddlarna*

TACK!

Tack till Sparbanksstiftelsen Söderhamn som gav vår förening en stor summa pengar som hjälpt oss att utbilda en hel kader av duktiga färdledare samt möjliggjort framtagningen av vår kanotguide.

Allt flyter!

Allt är i rörelse; caféer uppstår, caféer försvinner, parkeringsplatser flyttas, kanotbryggor tillkommer ... ja, till och med själva kustlinjen förändras (genom landhöjningen). Det kan därför vara så att förhållanden som beskrivs i broschyren är annorlunda i verkligheten. I sådana lägen ber vi dig tänka och handla enligt följande devis: Om kartan och terrängen inte överensstämmer med varandra – lita till terrängen!

ALLEMANSRÄTTEN

Allemansrätt och paddlingsvett

Tack vare allemansrätten kan alla röra sig fritt i den svenska naturen. Allemansrätten gäller både på land och på vatten. Du får bada vid stränder, paddla nästan överallt, kliva iland och övernatta något dygn i tält. Kraven på hänsyn mot naturen och omgivningen är desamma på vattnet som på land. Inte störa – inte förstöra! Som paddlare- tänk särskilt på:

- Var du parkerar bilen innan avfärd. Fråga gärna markägaren om lov om du blir borta några dagar.
- Eldning. Kolla upp att det inte råder eldningsförbud.
- Din lägerplats. Du får tälta eller på annat sätt övernatta i det fria något enstaka dygn på varje plats.

- Lämna inga sopor eller spår efter dina toalettbestyr.
- Fågelskydd. Under vissa tider på året är det förbjudet att beträda och paddla i fågelskyddsområden.
- I naturreservat gäller föreskrifter framför allemansrätten. Kolla upp om det till exempel är tillåtet att tälta eller elda i naturreservatet. Föreskrifterna finns på länsstyrelsens webbsida www.lansstyrelsen.se/gavleborg

Mer om allemansrätten kan du läsa på naturvårdsverkets hemsida www.naturvardsverket.se.

Innehåll

Allt flyter	Sida 4
Allemansrätt och paddlingsvett	5
Översiktskarta med paddelturer	7

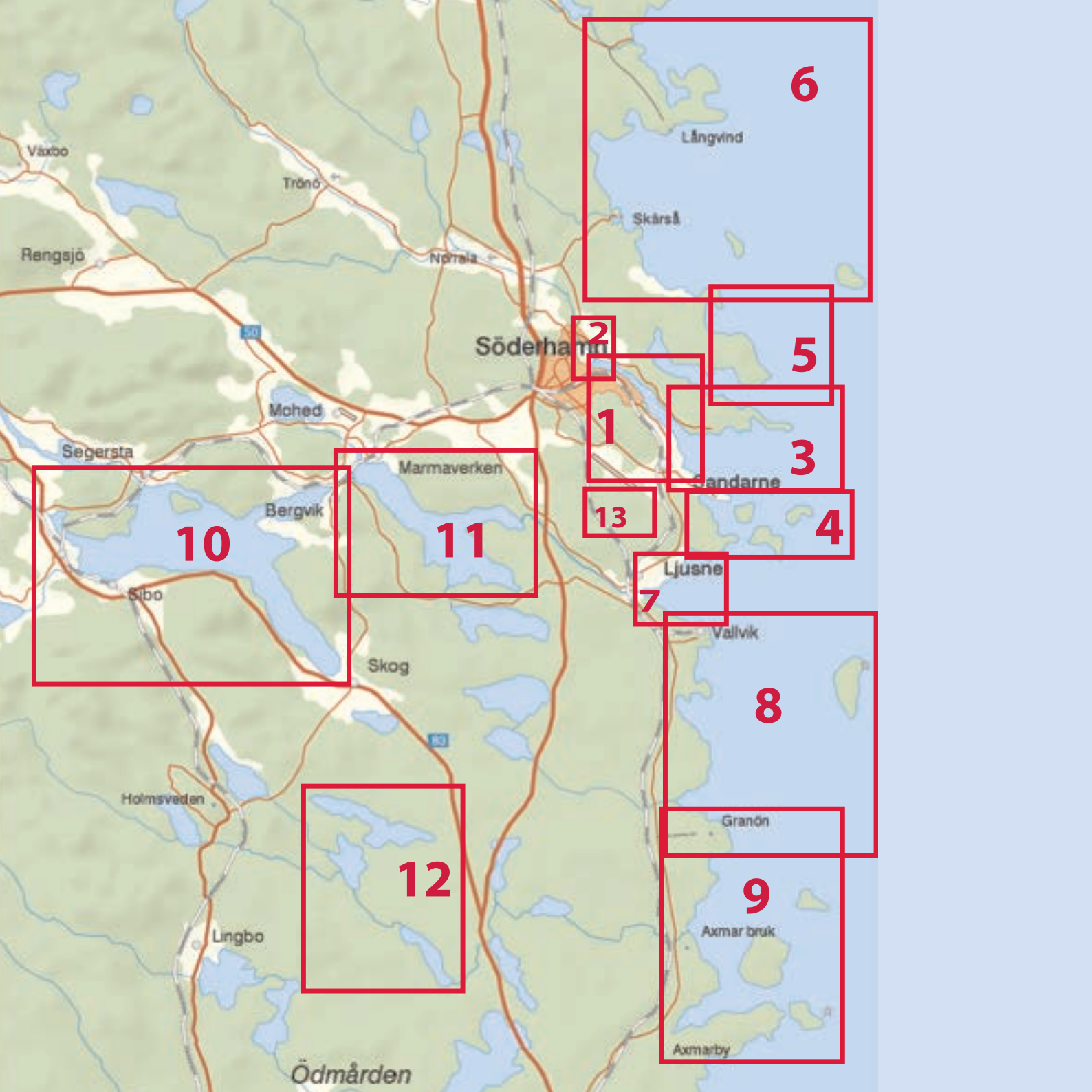
TURBESKRIVNINGAR

1. Söderhamn – Sågverksepok och upprorshistoria	8
2. Lötån – Liten lunchtur längs Lötån	10
3. Sandarne, Skatön och Branthäll – Öar, klipphöllar och utsiktsberg	12
4. Stenöturer – Sandstränder, bad och kajaksurf	14
5. Stålnästuren – Sjöfåglar, harar och hav	16
6. Skärså, Prästgrundet, Klacksörarna – En flerdagarstur med kajak	18
7. Ljusne – En paddeltur bland stor historia och små öar	22
8. Storjungfrun – Den heliga ön med sin fina sandstrand	24
9. Trollharen och Axmar naturreservat – Fiskelägen, havsörnar och god mat	27
10. Bergviken – Paddla i klassisk hälsingemiljö, blånande berg och flottningsminnen	30
11. Turer på Marmen – För Marma-arbetarnas seger!	34
12. Kanotleden i Ödmården – Bland stigmän och pilgrimer	36
13. Gussituren – Kanotäventyr med barnen	38
Röster om Söderhamn från Havspaddlarnas Blå Band	40

TECKENFÖRKLARING

På turkartorna finns följande symboler:

- Paddelrutt
- P Parkering
- ▲ Tältplats

6

5

3

4

8

9

2

1

13

7

11

12

10

SÖDERHAMN

I. Sågverksepok och upprorshistoria

Den här turen är lätt att paddla, innehåller massor av spännande historia och har den fördelen att den börjar och slutar mitt i staden. Passar därför som kortare dagstur, men kan absolut förlängas med en övernattnig eller som början på en riktig långfärd i skärgården.

Du sätter i kajaken vid kajakbryggan, på norra sidan av Söderhamnsån, där turistbåten Moa ligger. Parkeringar finns.

Det första du ser är den stora kullen Faxeholmen, känd från Engelbrektsupproret 1434 när folket i Söderhamnsbygden brände ned den förhatliga borgen: "Faxehus ligger i svartom brandom".

Du paddlar förstås i riktning mot havet och inledningsvis följer du den pålade kajen på södra sidan, förbi den återskapade Stugsundskajen. Redan här, troligen på Mariehillssidan, kan du göra ett fikastopp,

men du kanske också lockas av fortsatt paddling eftersom du nu ser alla holmar som avtecknar sig mot horisonten.

Om du fortsätter tre kilometer på fjärdens södra sida kommer du till Åsbackaudden. Här och hela vägen till Källskär hittar du ett pärlband av informationstavlor om sågverksepoken och ordningsställda rastplatser. Hämta gärna vid någon av kommunens InfoPoints, www.visitsoderhamn.se, den informativa folder om Sågverkstramper som Sandarna Kult sammanställt. Om någon i en familj vill paddla och en annan vill cykla eller gå så kan ni sammanstråla vid dessa rastplatser. Vid ett flertal platser kan du ta dig ett dopp från bryggor och små sandstränder.

Vid Sandarne båthamn finns en kajakbrygga och här kan du fika och begrunda en annan upprors-historia, den som brukar kallas Skotten i Sandarne, klasskamp av 1932 års modell, informationstavla finns vid kyrkan.

Om du nu bestämmer dig att vända tillbaka kan du välja att färdas på fjärdens motsatta sida. Väljer du en övernattnig så är det på holmarna du kan hitta en lägerplats. Alltså, en tur som passar nybörjare.

Turöversikt

Typ av paddling: Motionskajak- och havskajakpaddling

Paddlingserfarenhet: Nybörjare

Turens längd: Ca 12 km

Sevärdheter: Historik, kulturmiljöer

2. Liten lunchtur längs Lötån

Varje stad av rang ska ha en liten stadstur. I Stockholm utgår den från Talludden och följer Karlbergskanalen. I Söderhamn sker starten vid kajakbryggan, nära turistbåten Moa, se turbeskrivning I. Där sätter du i kajaken och styr din färd längs den norra sidan av ån, ut på Flaket. Du paddlar längs ett gammalt pålverk, rundar den gamla träpiren, paddlar under nya Forsbackabron och nu är du i Lötån. Lötån är en typisk å, med sitt stilla, mörka vatten.

Sommartid böjer sig träden över ån, som gröna väggar. Det händer inte särskilt mycket under din färd uppströms, kanske ser du en rygghena från en brax, några änder eller någon som promenerar på stigen som följer ån. Men för det mesta är det stilla. Det är ju en liten tur!

Efter en dryg kilometer tar din resa slut. Du är framme vid forsarna. Precis där, hittar du en fin strand, en badplats och campingbord. Här tar du ett dopp och avnjuter ditt medhavda lunchpaket. Sen är det bara att vända kajaken och paddla tillbaka till staden.

Turen tar två timmar inklusive lunch. Du kan använda både kajak och kanadensare.

Vill du förlänga turen bär du kajaken förbi forsarna och sätter i ovanför bron i Vågbro. Därifrån kan du paddla genom Varbergsviken och Skenstaviken och komma ut i Norralaån, passera förbi den ståtliga kyrkan i Norrala och paddla fram till Hillmans gamla kvarn söder om forsarna i Kungsgården.

OBS! Denna förlängda tur är **INGEN** "liten lunchtur" utan har lite mangroveträsk-karaktär över sig: snokar, bävvar ... alltså spännande!

Turöversikt

Typ av paddling: Motionskajak- och havskajakpaddling

Paddlingserfarenhet: Nybörjare–erfaren

Turens längd: Ca 3–10 km

Sevärdheter: Historik, kulturmiljöer, natur

SANDARNE, SKATÖN, BRANTHÄLL

3. Öar, klipphöllar och utsiktsberg

Sandarne båthamn är en trevlig utgångspunkt för din kajakutflykt. Vid båthamnen finns kajakbrygga och bra parkeringsmöjligheter. I själva samhället, Sandarne gör du dina inköp på ICA-butiken.

När kajaken är lastad tar du de första paddeltagen i nordostlig riktning och är ute genast ute på den öriska Prästholsredden. Några öar är bebyggda, och andra lämpar sig för strandhugg och bad.

På andra sidan redden passerar du Segelviks stora båthamn, och nu paddlar du in i Svartsundsrännan som skiljer naturreservatet Skatön från fastlandet. Här hittar du snart en fin sandstrand med bad- och grillmöjligheter. Efter fika med dopp tar du en promenad på stigen som bär mot toppen av Skatberget, varifrån du kan se ut över stora delar av Söderhamns skärgård.

Efter rast, vila och "bergsbestigningen" (32 m ö h) fortsätter du din kajaktur, och följer Skatöns norrsida med dess vida klapperstensfält. Längst ut på ön tar Skatrevet vid. Det bildar den yttersta udden av näset och härifrån beskådar du en vacker och obruten horisontlinje. Skatrevet är verkligen värt att stanna vid. Det är lätt att lägga till med kajak i viken söder om revet.

Nu styr du kosan söderut, tar sikte på Otterhällans fyr och landar snart på Branthäll som är ett mycket omtyckt utflyktsmål bland båtfolk. Klippor och bad, eller sandstrand och bad. Det är bara att välja.

Har du kvar något i termoserna gör du ett sista stopp på Skuggskärs grovkorniga strand. Ja, du kanske till och med väljer att tälta på öns sydvästra sida? Annars paddlar du in till Sandarne båthamn igen.

Det här är en lämplig endagstur. Du paddlar i öppet hav, men eftersom det finns många öar, finns det också många möjligheter till skydd och lugnvatten. Men visst får du vara lite försiktig, särskilt när du går från Skatrevet söderut. Blir det för hård sjö för din smak och förmåga, söker du dig längs Utviks strand och tar dig in i Söderhamnsfjärden där du snart känner att du kan ta dig över till södra stranden, där du startade.

Turöversikt

Typ av paddling: Havskajakpaddling

Paddlingserfarenhet: Erfaren

Turens längd: Ca 15–20 km (beroende på tur)

Sevärdheter: Historik, kulturmiljöer, natur

Mer info: Läs mer om Skatöns naturreservat på www.lansstyrelsen.se/gavleborg

STENÖTURER

4. Sandstränder, bad och kajaksurf

Föreställningen att södra Hälsingekusten är stenig och svårtillgänglig är delvis sann, men bara delvis. För, den här turen är en riktig mystur mellan härliga sandstränder.

Du påbörjar turen vid Stenö Havsbad, www.stenohavsbad.se, som är kommunens fina campingplats vid havet; långgrund, barnvänligt och en bra sommarkrog. Om du vill kan du bo på campingen och göra dagsturer men det går också utmärkt att ta med dig tältet i kajaken.

Stenö är också en vanlig utgångspunkt för Söderhamnspaddlarnas tisdagspaddlingar. Vi träffas klockan 18.00. Välkommen att delta! Läs mer om våra tisdagspaddlingar på www.facebook.com/soderhamnspaddlarna.

Efter en lätt isättning paddlar du österut (nåt annat alternativ gives icke), rundar Sandskär och tjasas av

vackra köpmanshus i skärgården. Är du redan badsugen tar du sikte på Enskärsoren och lägger dig vid den långa sandstranden. Hit har båtfolket sökt sig i alla tider för att bada och sola.

Men kanske du vill paddla lite mer innan du latar dig? Då paddlar du in ibland öarna vid Grimskär, Lockskär och Grimsharen. Härifrån viker du av norrut och kommer till Korsmäss där du hittar grillplats, dass och alldeles utmärkta tältplatser (även för många tält). Du kan även hyra stugor på ön Enskär, information och länk till bokning hittar du på www.visitsoderhamn.se.

Om det blåser sydlig vind har du fina möjligheter att surfa i vattnet kring Korsmäss. Skulle du kapsejsa fångas du upp (om inte förr) av den stora ön Enskär. Och blir du kall och blöt, har du nära till grill- och tältplatsen på Korsmäss.

Dag två börjar med ett morgondopp och frukost. Sedan paddlar du österut, rundar Enskär och tar sikte på Rönnskärs fiskeläge, en idyllisk plats som ursprungligen befolkades av lotsar, tullare och fiskare, nu, ett sommarparadis med hus från sent 1800-tal.

Och här finns ett vandrarhem! I den gamla lotsutkiken högst upp i vandrarhemmet har du en magnifik utsikt. Om du nöjer dig med att strosa runt på ön och sedan vill fortsätta din paddling, paddlar du norrut in mellan Lilljungfrun och Båkharet/Ö Kullharet: en spännande miniarkipelag med obebyggda öar. Här finns mycket häckande fågel som du förstås inte stör, men beskådar.

Ja, från Lilljungfrun paddlar du tillbaka till Stenö havsbud. Kanske avslutar du din tur med en kväll på Stenö Krog. Har du tur är det Quizkväll just när du är där. Om du hellre vill ägna dig åt naturupplevelser, vandrar du stigen till fågeltornet på Stenö naturreservat. På våren är detta en samlingsplats för sträckande fågel. Medtag kikare.

Turöversikt

Typ av paddling: Havskajakpaddling

Paddlingserfarenhet: För alla

Turens längd: Ca 10–15 km (beroende på vägval)

Sevärdheter: Historia, kulturmiljöer, natur, sol och bad

Logiförslag: Information om stugorna och vandrarhemmet hittar du på www.visitsoderhamn.se. Camping vid Stenö havsbud, www.stenohavsbud.se

STÅLNÄSTUREN

5. Sjöfåglar, harar och hav

En bra utgångspunkt för denna tur är Storsand. Dit kommer du med bil genom att köra över Forsbacka-bron och ta vägen österut mot Stålnäset. Det är förstås skyltat, men uppmärksamma att det finns två stora näs/uddar norr om Söderhamn, och Stålnäset är den nordligaste av de två. Efter fem till sex kilometer har du Storsand på höger sida. Storsand är en fin badplats, med tältmöjligheter. Kanske reder du dig ett basläger här på sandstranden?

Från Storsand paddlar du ut i Midsommarfjärden och rundar Stålnäset. Du är redan nu inne i en spännande skärgårdsmiljö som heter Stålnäshararna.

Den består av ett 30-tal öar och harar (harar är alltså den lokala beteckningen för skär eller kobbar). De flesta öar saknar skog.

Stålnäshararna är betydelsefulla för sjöfågelbeståndet och flera av öarna är viktiga häckningsöar. Du visar förstås respekt för de restriktioner som råder, men det är alltid tillåtet att fågelskåda.

Det är fridfullt och vackert att glida längs med och runt dessa skoglösa öar. De är inte särskilt tältvänliga, men det gör ju inget eftersom du redan har ditt basläger vid Storsand.

Om du vill kan du förlänga din tur in i Olsviksfjärden, någon kilometer norr om Stålnäshararna. Längst inne i viken, innanför ön Boskär finns bryggor för landstigning och fika. Härifrån kan du, om du är promenadsugen, följa en fin stig som leder dig till Idfjärdsvallen som är en fäbod, med väl bevarad bebyggelse och en intressant flora; blåsippor, gullvivor och vårärt. Fram och tillbaka är det en skogsvandring på cirka fyra kilometer.

Tillbaka till kajakerna! Nu paddlar du helt enkelt tillbaka till Storsand där du badar, grillar och sover gott.

Detta är en endagstur som är relativt lätt, men när du rundar Stålnäsudden befinner du dig i öppet hav. Så, där är du förstås extra försiktig. Du kan också nå Stålnäshararna med start från Sandarne båtklubb – se tur nr 3.

Turöversikt

Typ av paddling: Motionskajak- och havskajakpaddling

Paddlingserfarenhet: Erfaren

Turens längd: Ca 20 km

Sevärdheter: Natur och kultur

EN FLERDAGARSTUR MED KAJAK

6. Skärså, Prästgrundet, Klacksörarna och lite till om man vill

Nu befinner vi oss i Söderhamns norra skärgård och börjar i Skärså som är ett genuint fiskeläge, oförstört och välbevarat. I den välrenommerade restaurangen Albertina kan du avnjuta Bottenhavets läckerheter. I Skärså finns även rökeri, kiosk och olika hantverkare. Ja, Skärså är i sig ett trevligt utflyktsmål. Men vi är ju på väg att paddla!

Du lägger i kajaken vid kajakbryggan. Kör in i Skärså. När vägen delar sig håll till vänster. Kör fram till Skärså samlingslokal, därifrån är det skyltat med kanot-symbol till parkering avsedd för paddlare. Nu har du ett flera dagars äventyr framför dig, och det första vi ska göra är att ordna ett logi, ett basläger för veckans turer.

Om du är en tältare paddlar du cirka två kilometer österut, över öppet hav och landar på Vatstenarna. På öns södra del hittar du finna tältplatser, en liten sandstrand och iordninggjord eldstad. Kan det bli bättre? Här har du ditt basläger.

Första turen gör du säkert till Vitgrund som hänger ihop med Vatstenarna. Här hittar du en gammal fyrplats som ger dig en underbar utsikt över havet. Det finns även en liten fiskarstuga på Vitgrund som är en fin ö.

Nästa dag planerar du för en längre tur än den igår, för nu är du på väg till Klacksörarna. Klacksörarna är faktiskt en egen lite skärgård med öar med klassiska skärgårdsnamn som Sydosten, Nordvästen och Nordosten. Mellan Oren och Storskäret finns en muddrad kanal som är spännande att paddla genom. På småskären i nordost finns ett rikt fågelliv, och på de barrskogsbeklädda öarna får du säkert syn på en och annan skogsfågel. Om inte, så får du njuta av grova kusttallar, strandvallar och artrika strandängar. Stränderna består av grus och klapperstenspartier.

Söderhamns kommun har även här ordnat med uthyrningsstugor med tillhörande faciliteter, inklusive bastu. Information om stugorna hittar du på www.visitsoderhamn.se.

Vill du tälta finns det möjligheter, men det är inte helt lätt att hitta en plats som rymmer många tält. Men du behöver ju inte leta. Du har ju redan ditt basläger på Vatstenarna. Och som du märker kan du bo i stugor om du vill. Stugorna är alltså ett logialternativ, till din tältplats på Vatstenarna.

Du tar säkert ett dopp och äter en bit mat på Klacksörarna innan du tar nästa skutt, till Prästgrundet.

Prästgrundet är den yttersta av öarna i Söderhamns skärgård och "skuttet" från Klacksörarna är ungefär fyra kilometer. Du gör dig med andra ord redo för en ganska rejäl överfart på en timme eller så, beroende av väder och vind. Du har därför kontrollerat att kapellet och flytvästen sitter bra, att du har rätt klädsel, att du är mätt, att du har drickesflaskan inom räckhåll, att du har en kompassriktning (om dimman skulle rulla in) och att du har kissat.

Väl framme vid Prästgrundet paddlar du in i lagunen med alla sina vackra sjöbodar som står i en cirkel och välkomnar dig. Du går iland vid bryggan vid lagunens norra del och tar sedan en promenad bland sjöbodarna och till det vackra skärgårdskapellet med sin typiska klockstapel. Vid dansbanan (hoppsan) hittar du en stor gräsplätt, där du kanske kan tälta, men det är nog bäst att du frågar först. Du kan även hitta en liten tältplats i Västerviken norr om lagunen,

en fin strand. Men som sagt, tältplats har du redan. Men om du av olika skäl skulle behöva ett nattläger så visst finner du ett även på Prästgrundet, som är en fin ytterskärgårdsö av riksintresse.

Nu är det dags att vända tillbaka till baslägret på Vatstenarna. Vill du variera din tillbakafärd paddlar du ned till Stålharna (se turberättelse 5), fortsätter förbi Sandön och tar sikte på Knösen. Där kan du stanna till och besöka en grotta. Och strax norr om Knösen har du Slottet, ett notdragningsställe. Från Slottet går du upp mot Vatstenarna igen. Det har varit en lång dag och då känns det skönt att landa på plats som du redan gjort till "din".

Dag tre ute i havsbandet.

Efter frukostbestyr lämnar du ditt basläger och styr kajaken mot Medharet som ligger ett par kilometer i nordvästlig riktning. Är du badsugen gör du ett litet stopp och tar ett dopp vid den lilla sandplätten. Från

Medharet ser du Snäckens naturreservat som skjuter ut i havet som en 300 meter lång udde. Vid Snäcken finns en lång badstrand. Är sjön vänlig mot dig rekommenderar vi att du söker dig till Korsholmsudden. Längst inne i viken finns en skyddad plats där du kan slå läger, om du önskar.

Om ostliga eller sydliga vindar ligger på när du är vid Snäcken blir sjön mycket grov. Då kanske du föredrar att komma in i lite lugnare vatten? Paddla då västerut, följ strandlinjen, gå innanför Ullörarna och då är du snart framme vid ön Rönnskär. På insidan av Rönnskär är det fint att gå iland. Du slår upp ditt tält vid sandstranden, tar ett dopp och lagar den efterlängttade kvällsmaten i kvällssol.

Dag fyra.

Eftersom du idag har endast cirka fem kilometer tillbaka till bilen i Skärså, kan du ta det riktigt lugnt på morgonen; bada och slappa. Är det ostlig vind och du är surfsugen kan du paddla tillbaka till Snäcken och

leka i vågorna. Om inte, paddlar du tillbaka till Skärså. Det är en underbar känsla att styra in kajaken mot det fina fiskeläget. Kanske är det nu som du "slår på stort" och sätter dig vid dukat bord på restaurang Albertina.

Dag fyra, ett alternativ.

Du vill paddla mer? Ja, då styr du kajaken från Rönskär tillbaka till Snäcken, rundar Korsholmsudden, tar sikte på Norrnäbb och fortsätter till Klubb där det finns en brygga. Du paddlar vidare till Klippen och Lotshällan och därifrån börjar du skönja Långvinds bruk.

Långvinds bruk

Långvinds bruk är ett idylliskt brukssamhälle med anor från 1600-talet då här låg ett järnbruk som var i drift ända till 1902. Mycket finns kvar; herrgården, kapellet och rester efter masugnar vittnar om en storhetstid. Här finns bofast befolkning och under sommarsemestern öppnas Café Bränneriet. Logimöjligheter finns, liksom en camping.

Efter en dag i den lummiga grönskan i vacker bruksmiljö vänder du tillbaka. Du har nu en ganska lång paddling tillbaka till bilen i Skärså.

Men sommarnatten är ju ljus.

Turöversikt

Typ av paddling: Havskajakpaddling

Paddlingserfarenhet: Erfaren

Turens längd: Ca 20–50 km (beroende på dagstur eller övernattningsstur)

Sevärdheter: Historia, kulturmiljöer och natur

Logiförslag: Information om stugorna hittar du på www.visitsoderhamn.se.

LJUSNE

7. En paddeltur bland stor historia och små öar

Det går naturligtvis inte att beskriva paddlingsleder i Söderhamn utan att ta med Ljusne. Denna flitiga industriort som försett Sverige och hela världen med sågade trävaror, järn, plywood, board och kätting lever nu en mer stillsam tillvaro vid Ljusnans utlopp och med havet inpå knuten.

Här vill man paddla och hedra de många kraftfulla dagsverken som kvinnor och män gjort. Därför denna lilla tur bland minnen av bruksortens glansdagar.

Kör till Ljusne samhälle. Sätt i kajaken på Ljusnans norra sida. Det går även att ta in på Ljusnefors Camping på södra sidan älven, vid de gamla hyttorna. På båda ställena hittar du lämpliga parkeringsplatser och många bra isättningsplatser. Du kommer att samsas med de många laxfiskare som alltid befinner sig här.

Ta sikte på Lillgrytan vid Ljusnans södra sida. Lillgrytan och alla andra småöar som finns här har alla haft betydelse för flottningen av timmer ned till sågarna vid havet. Den stora Ala-sågen är fortfarande i drift, dock inte flottningen. Du paddlar i ett veritabelt flottningsmuseum, med multnade kajer och mängder av järnringar i stenar. På Lillgrytan finns även ett litet fyrhus som du kan klättra upp i.

Och – det finns även en nygjord spång som förbinder den lilla ön med fastlandet. Här på Lillgrytan kan du tälta och ha en fantastisk utsikt över Södra Bottenhavet.

När du paddlar vidare runt alla småöarna tillsammans med alla sjöfåglarna kommer du till den gamla flottningsstugan på Granholmen. Du kan dessutom ta dig tämligen oskyddad till Vallviks hamn, som förrenar en modern anläggning med gamla minnen från förr. Om Vallvik kan läsa om i turberättelse 8.

Ja, denna lilla tur är lämplig för en kvällspaddling eller som övernattningstur. Den är relativt lätt, men se upp för det strömmande vattnet i älvfåran. Vill du undvika den sätter du i vid campingen. Turen är inte särskilt lång, ungefär cirka fem–sex kilometer fram och åter, men den tar dig, som sagt, hundra år tillbaka i tiden.

Tillbaka i Ljusne igen, kan du gå upp på Vårdberget och se ut över havet, och sen kan du besöka den fina konsthallen i gamla fabrikslokalerna, och besöka Snoddas grav, och ta en fika på kondiset mitt i samhället. Och det fantastiska industrimuseet ska du verkligen inte missa.

Turöversikt

Typ av paddling: Motionskajak- och havskajakpaddling

Paddlingserfarenhet: Nybörjare

Turens längd: Ca 5–6 km

Sevärdheter: Historik, kulturmiljöer

STORJUNGFRUN

8. Den heliga ön med sin fina sandstrand

Nu är det dags att lämna det kustnära och paddla ut på öppet hav. Vi ska till Storjungfrun. I slutet av 1600-talet skrev Olof Rudbeck sin fantastiska saga (som han själv menade var sann), om Sverige som platsen för de sjunkna Atlantis och att vårt land (Manhem) var urhemmet till all kultur i hela världen. Han menade till exempel att Odysseus gjorde sina irrfärder i Östersjön. På den tillhörande kartan gav han vår Storjungfru namnet Helicon Sive, den heliga ön, eller Helgön. Så, Storjungfrun har en lång historia. Vill vi inte hänge oss åt dessa fantasier kan vi kalla ön för Madam Petterson, efter skutseglaren Petterson, som en kulen höstnatt rände upp på land med sitt fartyg. Eller varför inte kort och gott kalla ön för Storjungfrun. Den heter ju så! Och nu ska vi dit!

Från Vallvik

Är vädret bra och sjön gynnsam utgår du från Vallvik, söder om Söderhamn. Här finns en campingplats, en fin badvik eller en liten båthamn där du kan lägga i kajaken. Sträckan från Vallvik till Storjungfrun är sju kilometer, så du gör dig redo för en havspaddling på cirka två timmar. Behövs det sägas att du har en hel del erfarenheter?

Om du känner att det verkar vara för tufft, är det aldrig fel att vända om, och då kan du paddla följande tur, kajaken är ju redan i vattnet:

Från badviken, inte den vid campingplatsen alltså, utan den på södra sidan om Vallvik, paddlar du relativt skyddad ned till ön Kalvskär. Där kan du färdas i sundet mellan ön och fastlandet, och på öns östra sida finns också små sund som är trevliga att glida igenom. Det här blir en tur på fem-sex kilometer fram och tillbaka. Tältar gör du med fördel på campingplatsen. Och du passar säkert också på att strosa runt i det gamla brukssamhället som arkitekten Torben Grut satt sin prägel på. Det är samma Grut som ritade Stockholms stadion.

Från Trollharen

Trollharen och dess skärgård, beskriven i turberättelse 9, är troligen den lämpligaste färdvägen ut till Storjungfrun. Efter att ha passerat ögrupperna Kalvhararna och Tupparna har du nu "bara" tre kilometer i öppet hav. Men även här bör du vara en erfaren paddlare. Öppet hav är öppet hav!

Och, oavsett var du satt i din kajak, är du nu framme vid Storjungfrun. Nu väntar belöningar! Ön är sevärd både från land och från vatten. Kanske börjar du paddla på öns västra sida och slår upp ditt tält på den fina sandstranden mellan Norra och Södra Toppatallsudden. Här finns det gott om tältplatser, en flytbrygga, eldstäder och dass. Du har nu ett bra utgångsläge för fortsatt utforskande.

På öns sydspets finner du Skjutharet med alla sina småöar där det råder ett intensivt fågelliv; ejder, svärta, tobisgrissla, skrak, grågås, och vitfågel förstås. På öns norra spets hittar du berghällar och runt Lillskvalpet är det roligt att paddla. Även här finns det ett rikt fågelliv.

På öns östra sida finns den stora hamnen, Fyrhamnen och på land finns en kulturhistoriskt spännande bebyggelse med fyrtorn, kapell och gammalt fiskeläge. Storjungfrun var en gång i tiden en mycket viktig plats för det norrländska fisket; främst strömmingsfiske. Här finns fyra uthyrningsstugor.

Runt stugorna finns alla de faciliteter en paddlare kan behöva, inklusive bastu!

Mer information om stugorna hittar du på www.visitsoderhamn.se.

På själva ön finns kilometervis med fina stigar som du kan vandra eller springa på. Du vandrar på

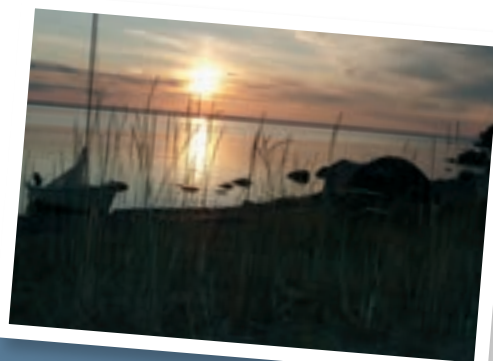

klapperstensfält, moränryggar och längs vackra strandvallar. Det finns även ett antal småtjärnar. Men, det finns även mer svårforcerad blockterräng, så det kan vara en fördel att hålla sig på stigarna.

Ja, Storjungfruturen ger dig många belöningar och du ska säkert avsätta minst två dagar, troligen fler, för denna tur, som naturligtvis kan länkas samman med turberättelserna kring Kusön och Gåsholma, tur 9.

Men som sagt, var klok, ge dig inte ut till "Den Heliga ön" om det blåser för mycket.

Turöversikt

Typ av paddling: Havskajakpaddling

Paddlingserfarenhet: Erfaren

Turens längd: Ca 6–50 km (beroende på dagstur eller övernattningsstur)

Sevärdheter: Historik, kulturmiljöer, natur

Logiförslag: Information om stugorna hittar du på www.visitsoderhamn.se

TROLLHAREN OCH AXMARS NATURRESERVAT

9. Fiskelägen, havsörnar och god mat

Det här är den perfekta två- till tredagarsturen för dig som vill besöka gamla och nya fiskelägen, äta god mat och orientera dig i ett spännande myller av småöar och steniga skär, så kallade harar.

Utgå från vackra Trollharens fiskeläge. Där har du direktkontakt med havet och kan börja din kajaktur efter att ha ätit ett riktigt skrovsmål hos Trollharens Fisk, www.trollharensfisk.se, där du också kan be om råd för parkering och annat.

Alternativ 1

Om det inte blåser för mycket styr du kajaken österut mot Leskär, Kalvhararna och Tupparna. Ta tid på dig att runda de många öarna som finns, stanna till vid gammal fiskebebyggelse på Hamnskär och Stortuppen och tälta på Leskär.

Alternativ 2

Om vinden ligger på, kan turen ovan vara lite väl spännande för den ovane. Då viker du i stället av mot söder och följer en skyddad rutt mellan mängder av moränkullar som sticker upp som små öar innanför de skyddande öarna Kusön och Kusökalv. Kanske stannar du till vid Axmarbrygga Havskrog och äter en riktig lyxmåltid, www.axmarbrygga.se. Här finner du även konstgallerier och en spännande slottspark. Nu styr du kosan mot Kusön där du hittar tältplatser i de små sandvikarna, på öns sydvästra strand.

Om du nu har tältat på Leskär och vädret är hyfsat lugnt gör du på morgonen en överfart till Kusökalv. På öns sydsida hittar du en fin sandstrand och en bra tältplats, med plats för många tält.

Om du tillhör "Axmar-gruppen" som tältat vid Kusön, paddlar du norrut efter öns västra eller östra strand. På norrsidan hittar du gamla fiskelägen vid

Korshamn och Nyhamn. Därifrån paddlar du upp till Kusökalv och ansluter till kamraterna som just har badat och lagat mat där.

Tillsammans utforskar ni Kusökavls alla vikar och öar. Här finns det gott om sjöfågel och troligen möter du inte bara en havsörn.

Om du inte vill tälta på södra stranden, finns det tältplatser på Långskaten, där det också finns brygga och dass.

Ja, nu är det dag tre och ni paddlar söderut, ned mot Gåsholmen till fina iordninggjorda rastställen. Missa inte heller att runda och gå iland på Synskär. Här finns vackert slipade strandhällar för bad (och ett spännande vrak!). Rikt fågelliv, inte minst på den skyddade Gåshällan. Är du sugen på att sitta vid dukat bord igen, eller bara äta en glass paddlar du in till Gåsholma fiskläge. Deras laxmackor heter duga! Och, du kan hyra en stuga här om du vill.

Ja, då vänder du norrut igen, tillbaka till bilen vid Trollharen. Men kanske du vill tälta en natt till? Då paddlar du in mot Axmar (inte Axmar brygga, utan Axmar). Här finns några öar som heter Fågelhararna som erbjuder både bra bad och tältplats.

Men nu! Nu, bär det hemåt, till Trollharen, där du har bilen. Efter att ha lastat kajaken köper du nog med dig någon delikatess från affären, eller tar du en promenad bland sjöbodarna.

Turöversikt

Typ av paddling: Havskajakpaddling

Paddlingserfarenhet: Erfaren

Turens längd: Ca 15-40 km (beroende på tur)

Sevärdheter: Historik, kulturmiljöer, natur

Mer info: Om naturreservaten: www.lansstyrelsen.se/gavleborg Om besöksmål bland vrak och blåstång: www.axmarbluepark.se/

BERGVIKEN

10. Paddla i klassisk hälsingemiljö, blånande berg och flottningsminnen

Bergviken är en gammal havsvik, som numera är en stor sjö (15 x 15 km), omgiven av höga berg och är en del av Ljusnans lopp. Här paddlar du rakt in i spännande historia; järnålder, flottning, pappersindustri, fäbodrar. Idag finns fortfarande ett levande jordbruk runt sjön.

Efter paddlingen, gör ett besök på Bergviks industrimuseum.

Paddlingen är lätt och trivsamt, det finns mycket att titta på och många badplatser att rasta vid. Men när det blåser reagerar Bergviken som alla andra stora sjöar omgivna av berg, med mycket kraftig och krabb sjö. Det blir full fart på vågorna som inbjuder till rolig surf. Om du tycker att det blir för mycket hittar du säkert en skyddande rastplats.

Ljusnan är en reglerad älv. Det finns kraftstationer både i Segersta och i Bergvik men sjön har på intet sätt karaktär av vattenmagasin.

Bergviken passar lika bra för en kortare tur på några timmar, som en övernattningsstur. Eftersom det finns logi att hyra både i Lynäs och Segersta kan du faktiskt använda Bergviken som din paddlingssjö under en hel semester.

Utgångspunkter/isättning

Kommer du från Söderhamnshållet går det bra att starta vid båthamnen vid gamla fabriken i Vannsätter, alternativt vid båthamnen på södra sidan (Lynässidan).

Kommer du söderifrån sjösätter du i Skog; Skogsands badplats eller Fagersand.

Vid alla dessa platser finns parkeringsmöjligheter.

Korta turen

Om du sätter i kajaken i Vannsätter. Paddla västerut, följ strandkanten. Efter tre kilometer kommer du till en badplats. Bada och paddla sedan över till södra sidan och följ stranden österut. Här kommer du att paddla förbi både ängar, berg och hagar. Hästar, får och kor vakar över din färd.

Om du är sugen att bada en gång till hittar du en fin sandstrand vid Hovnäsudden. Härifrån kan du

paddla över sjön och landa vid båthamnen. Är du sugen att avsluta turen med en pizza hittar du en pizzeria vid södra brofästet. Vid norra brofästet ligger museet i Bergvik.

Dagstur/övernattningstur:

Isättning i Vannsätter. Börja paddlingen enligt ovan. När du passerar badplatsen vid Fallberget, fortsätt västerut, runda Norhällsudden och slingra dig fram mellan Storön och Överängesberget. Här kommer du att se en hel del rovfåglar som svävar mellan bergen. Nu öppnar sig Gäversta, en gammal vacker jordbruksbygd med möjligheter till strandhugg, vid badstränder och bryggor.

Nu är du också tydligt inne i älven, Ljusnan som här kan vara strid (beroende på vattenstånd). Paddla gärna uppströms till Segersta och under de två broarna som nu har blivit världsberömda genom den amerikanska inspelningen av Millenniumfilmerna.

Men vänd tillbaka efter broarna ... för nu är du ganska nära Landafors kraftstation. Nu paddlar du på älvens södra sida och stannar troligen till vid Mårdnäs om du är intresserad av järnåldersfynd (informationstavlor finns). Nu är du också framme vid Kungsholmen, det kända restaurang- och konferenscentrat som Billan och Erik Östlund driver, www.kungsholmenhalsingland.se.

Om du nu inte har bokat plats just idag rundar du i stället Mårdnäsudden och kommer fram till en härlig sandstrand, med grillplatser och dass.

Är du ute på en dagstur äter du säkert din middag här på stranden och paddlar sedan tillbaka, denna gång (om vindarna tillåter) på södra sidan om Storön, och in i Smalsjön och tillbaka till båthamnen.

Är du ute på en övernattningsstur blir denna vackra plats troligen ditt nattläger.

I så fall ... vaknar du upp nästa morgon och gör dig redo för fortsatt paddling söderut mot Hanebo och Kilafors. I viken som går in mot Hanebo, ser du kyrkan. Här finns också gravfält från järnåldern och fina fågellokaler. När du sitter i kajaken och kikar mot norr ser du i fjärran det höga Hårgaberget, där djävulen själv spelar upp till dans.

Men undvik gärna den hambon, paddla i stället mot Kilafors. Här kan du sträcka på benen innan du fortsätter österut, paddlar förbi Norrlandsporten, förbi ångbåtsbryggor och viker av mot söder vid Hamnäsudden som har en speciell lövträdsvegetation (hassel).

Nu har du en sträcka på fem kilometer som slutar i Skog, där du kanske kliver ur för att betrakta den medeltida kyrkoruinen. Har du slut på proviant kan du ta en promenad till butiken i Stråttjärä.

Paddla därefter mot norr. Nu följer du sjöns östra sidan och du kommer snart till Fagersand som är en fin badplats.

I din fortsatta paddling har du mäktiga Trollberget och Gullberg på din högra sida och när du passerar Långnäsudden kommer du in i Lynäsviden. Längst in i den hittar du Missionskyrkans sommargård, med sommarcafé och möjligheter till övernattnig (och omfattande programverksamhet). Lynäs sommarhem kan vara ett av de logialternativ där du stannar en längre period i Bergviken.

Om du inte övernattar där följer du vikens norra sida, och rundar så småningom Västernäset som tar dig in i Smalsjön igen, och där borta ser du Vannsätters båthamn, där du lämnade bilen igår, eller för ett par dagar sedan.

Turöversikt

Typ av paddling: Motionskajak- eller havskajakpaddling

Paddlingserfarenhet: Nybörjare–erfaren

Turens längd: Ca 7-45 km (beroende på dagstur eller övernattnigstur)

Sevärdheter: Historik, kulturmiljöer, natur

Logiförslag: Kullerbacka Gästhus (Gäversta), Kungsholmen (Segersta), Lynäs sommarhem (Lynäs)

TURER PÅ MARMEN

II. För Marma-arbetarnas seger!

Skotten i Ådalen 1931, där fem arbetare sköts ihjäl är en av de mest dramatiska händelserna i Sveriges historia. Och allt hade sin upprinnelse just i Marmaverken i vår kommun! Känn därför historiens vingslag när du paddlar i sjön Marmen. Läs mer i Birger Normans, Ådalen 31.

Lämpligast börjar du din tur i Askesta, som har en fin båthamn med lätt isättning av kanot; kajak eller kanadensare.

Du paddlar lite som du vill runt öar och i vikar, men troligen tar du dig mot norr och stannar till vid den fina badplatsen med sandstrand i Lötgärdet. Efter dopp och fika fortsätter du längs Marmens stränder, ser det gamla fabriksområdet, där en såg fortfarande är i gång.

Efter fabriksområdet paddlar du under en järnvägsbro och den legendariska cykelbron Vojen in i sjön Vågen, som är en avsnörd vik av Marmen. Här möter

du kor och hästar på betade strandängar och i öppen hagmark. Kanske provar du också att ta dig en bit uppströms Florån.

På tillbakavägen paddlar du på Marmens södra strand och gläds över hasselbestånden i Sunnanå.

Tillbaka igen i Askesta paddlar du runt en udde och kommer fram till badplatsen. Paddlar du runt ytterligare en udde kommer du till Höljebro kraftstation, men den ska du undvika! I Marmen precis som i Bergviken flyter nämligen Ljusnan,

Efter bad och fika, kanske mat och tältslagning, tar du en promenad i det som ännu är bevarat av det som en gång var ett av Norrlands största sågverk. Resterna av järnvägen som gick mellan Askesta och Sandarna är också spännande.

Det finns ytterligare en spännande vik i Marmen, vid byn Hå. Här hittar du rester från vedgården: här låg massaved på tork i väntan på transport till Vallviks pappersmassfabrik.

Marmenturen är en lätt endagars- eller tvådagarsstur.

Turöversikt

Typ av paddling: Insjöpaddling

Paddlingserfarenhet: För alla

Turens längd: Ca 15 km

Sevärdheter: Historia, kulturmiljöer och natur

KANOTLEDEN I ÖDMÅRDEN

12. Bland stigmän och pilgrimer

I kommunens södra del finns den sägenomspunna Ödmården; den djupa och mörka skog som i tidernas begynnelse var en fruktad barriär mellan södra Sverige och Norrland, full av hedningar, rövare och stigmän. Nuförtiden är det (nästan) riskfritt att färdas här. Och... du kan göra det med kanot!

Om du kommer från Söderhamn kör du till Bergvik, ned till Stråtjärä, fortsätter cirka en halvmil till och svänger till vänster vid skylten mot Älgnäs och Småströmmarna. Om du kommer söderifrån på E4:an tar du vänster strax norr om Tönnebro värdshus och kommer till Stråtjärä den vägen.

Utgångspunkt för denna paddlingstur är Sundsbron mellan Tönnångersjön och Näs fjärden. Först paddlar du norrut in i Tönnångersjön. Här finner du ett vackert odlingslandskap, med vackra björkhagar och fina hus i byarna Tönnånger och Älgnäs.

När du har undersökt Tönnångersjön ordentligt styr du kosan mot söder, in i Näs fjärden, och söker dig fram till Strömån i sjöns södra del. In i Ödmården!

Nu har du en vacker paddling framför dig, längs Strömån, genom Högtjärnen och in i Strömån igen. Den bär dig fram till den lilla byn Småströmmarna, men du flyter förbi och kommer fram till sjön Björkången, där du hittar en fin rastplats på Storön.

Efter en fikarast på Storön, och kanske en rundtur i Björkången, vänder du tillbaka mot Småströmmarna. Vid bron gör du ett stopp, för just nu befinner du dig under Helgonleden; den pilgrimsled som under vår katolska tid, den så kallade medeltiden, vandrades av pilgrimer på sin valfärd på väg mot Nidaros; Trondheim, Norge.

Älgnäs kanotled kan i princip ta dig ända fram till E4, men den sista sträckningen har ännu inte rekats. Lämplig kanotyp: kanadensare, oöm kajak.

Turöversikt

Typ av paddling: Kanadensare, oöm motionskajak eller havskajak. Perfekt familjepaddling!

Paddlingserfarenhet: Nybörjare–erfaren

Turens längd: Ca 25 km (Tönnångersjön, Strömån, Varvs- och Bölesnoran och tillbaka till Älgnäs)

Sevärdheter: Historik, kulturmiljöer, natur

GUSSITUREN

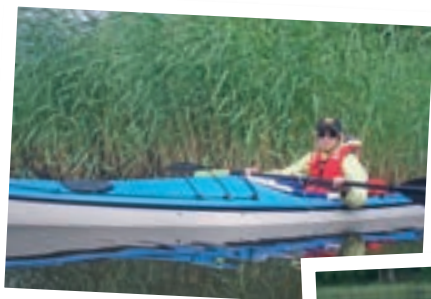
13. Kanotäventyr med barnen

Havspaddling med barn har sina sidor. Det kan bli ganska långa avstånd mellan tältplatser, och vind och vågor kan vara i tuffaste laget för barn (även som passagerare). Då är det ett säkrare kort att satsa på ett äventyr på skyddade vatten. Därför denna Gussitur.

Sök dig mot Sandarne, vik av mot Östanbo och följ skyltningen mot Gussistugan. Där har du fina

parkeringsmöjligheter och kan i lugn och ro packa av kanot och övrig packning.

Nu har du ett litet "vildmarksäventyr" framför dig. Storgussisjön är förbunden både med Lillgussisjön och med Lill-Ålsjön (inte att förväxla med naturreservatet Ålsjön). Med den sistnämnda finns förbindelsen genom en liten kanal som slingrar sig fram under en bro och längs vandringsstigar. Här finns,

i det lilla formatet, uddar, små holmar och spännande vikar. Kanalen under bron är extra spännande! Vad kan dyka upp där borta?

Tältplatser hittar du överallt och här och var finns färdiga eldstäder. Löser du fiskekort har du även fixat middagen.

Den här turen som kan vara en dagstur eller en två-dagstur med övernattnig lämpar sig för familjer som vill ge sina barn en trygg vildmarksupplevelse; paddla, vandra, slå upp tält, fiska, grilla korv. Här kan de leka kurragömma bland de stora stenblocken, klättra i träd, bada och det är möjligt för barnen själva att göra sin första paddlingstur på egen hand (under föräldrarnas vakande ögon förstås). Men det är nära till land och varmt i vattnet. En sommarnatt i skogen vid en sjö unnar vi väl alla barn att få uppleva! Och den här gången är det alldeles gratis, vilket vi tackar allemansrätten för.

Här kan du med fördel använda kanadensare, men kajak fungerar också bra.

Turöversikt

Typ av paddling: Kanadensare eller havskajak.
Perfekt familjepaddling!

Paddlingserfarenhet: Nybörjare

Turens längd: Ca 2–10 km (beroende på hur lång du gör turen)

Sevärdheter: Naturmiljöer

Röster om Söderhamn från HBB

Varje sommar dyker kajakister från Havspaddlarnas Blå Band (HBB) upp i våra vatten! HBB är den riktigt långa kajakfärden på 2 300 kilometer, som börjar vid norsk-svenska gränsen i Svinesund och slutar vid riksrode 59 i Haparanda. Till dags dato har 140 personer lyckats med prestationen och alltså passerat vår kommun. Det brukar för de flesta ske i mitten av juli. Här följer några röster:

Vid Trollharen

"I den lille hamnen ble jeg godt tatt i mot. Det kom till og med en ut og lurte om jeg trengte teltplass før jeg fikk sagt noe! Perfekt sted å teltet spesielt siden jeg skulle drøye i starten dagen etter grunnet mye nordavind. Dagen etter snakket jeg litt med den hyggelige fiskeren og koset med hunden hans. Den elsket fisk og svelget de unna i ett jafs. Det ble rek-macka på den lokale fiske restauranten og sluppet av. Deilig!"

Ann-Kristin Skinlo. HBB 2013

Vid Enskärsoren

"Var man ska tälta i denna stenöken är inte lätt att veta. Ett tag trodde jeg at jeg skulle bli sittende i kajaken över natten, men då dyker plötsligt paradiset opp i form av en sandö i detta stenhav."

Sven Berggren, HBB, 1995

Vallvik-Ljusne

"Redan under den första timmen efter starten från Vallvik började jeg lagra erfaringer på Ljusnefärden, där älvström og havsvindar slogs om herraväldet över vattnet. Runt första nattlägret svepte vindarna över den vildmarkslika omgivningen i harmoni med havets andetag."

Jim Danielsson, HBB-paddlare (tillika grundare av HBB) 1991, 1996, 1999, 2004, 2009, 2014 (vid 80 års ålder).

Bandy

Bengt Larsson, är ännu en av de HBB-paddlare som varit flitig och paddlat hela kusten fem gånger, 1995, 1998, 2002, 2005, 2008. Bengt är fotbollsdomare och när han paddlar längs vår kust tänker han inte på kajaker och hav, utan på bandy!

"När jag ser Söderhamn på kartan tänker jag genast på de högklassiga bandy-matcher som jag sett Brobergs IF med bolltrollaren Göran Dallas Sedvall i spetsen spela på Faxevallen i Söderhamn"

En del missar Söderhamn!

"När man börjar prata med sig själv med två röster borde man vara orolig då?" skriver Johanna Davidsson, när hon redan passerat Söderhamn och helt plötsligt hade paddlat ända till Kråkön från Gåsholma, en sträcka 66 kilometer. Ja, paddlingsvattnet runt Söderhamn är optimala ... du kommer in i ett flow.

Skatön

"Just nu är vi på Skatön och äter lunch, sen går vi upp på Skatberget. Oj, vilken utsikt, här var det verkligen vackert."

Julia Stigenberg och Jonas Persson
HBB 1999

HBB 2008

"Den norrländska gästfriheten är svårslagen."

Christer Köhler & Eva Oskarsson
HBB 2005

Reviderad upplaga våren 2022

© Föreningen Söderhamns paddlarna, 2015
Formgivning: Anna-Karin Tillström, Krokus grafisk formgivning
Text: Leif Strandberg
Foto: Carina Säker, Karin Brolin, Ewa Söderberg,
Daniel Rickström, Thomas Lindholm och Lars Nordqvist

www.laget.se/soderhamnspaddlarna